Dosarul nr. 1-22155881-12-1-26022022; 1-2759/2022

S E N T I N Ţ Ă
în numele legii

04 martie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
în componența:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Tatiana Postalachi
Grefieri Inga Stolear, Eduard Corlăteanu, Laura Rotari
Radu Cotoman, Tatiana Mătăsaru

Cu participarea:
Procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Pavel Vinițchi
Apărătorul inculpatului Dascal Alexandr ***** – avocat Cazacu Dumitru
(*mandatul Seria MA, nr. *****din 07 octombrie 2024*)
Părții vătămate *****Valentin *****
În lipsa :
Inculpatului Dascal Alexandr *****
*(nr. căutare: *****)*

examinând în ședința de judecată publică, în procedură generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

> **Dascal Alexandr** *****, născut la *****IDNP: *****, originar din or. *****și domiciliat în *****, studii superioare, neangajat în câmpul muncii, căsătorit – 3 copii minori la întreținere, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, grade de invaliditate nu are, titluri și distincții de stat nu are, moldovean, cetățean al Republicii Moldova și a Rusiei, anterior necondamnat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul art. 186 alin. (2) lit. d) din Codul penal.

Procedura de citare legală, respectată.
Date cu referire la examinarea cauzei: 26 februarie 2022 – 04 martie 2025.
Procedura de citare legală executată

A CONSTATAT:

Fapta prejudiciabilă constatată.

Dascal Alexandr ***,** în intervalul de timp de la 14.07.2022 până la 15.07.2022, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, prin acces liber, aflându-se pe adresa mun. Chișinău, str. N. Zelinski 12, pe ascuns a sustras automobilul de model Volkswagen Passat, anul fabricației 1981, cu n/î *****, de culoare roșie, care era în stare nefuncțională, ce aparținea cet.*****Valentin ***** a.n.1968, și care conform raportului de expertiză judiciară nr.*****

din 21.09.2022 valoarea de piață a automobilului menționat supra constituie 8739 lei, după ce cu bunul sustras s-a deplasat într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate *****Valentin ***** a.n. *****un prejudiciu material considerabil în suma totală de 8739 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Dascal Alexandr ***** a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit.d) Cod Penal, adică furt după semnele calificative: *„Sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile".*

Privind procedura.

În ședința de judecată, inculpatul Dascal Alexandr ***** nu s-a prezentat, în pofida înștiințărilor legale, motiv pentru care prin încheierea din 27 iunie 2023 a fost dispusă anunţarea în căutare a sa, fiind inițiate conform notificărilor dosare de căutare, iar în acest sens, în conformitate cu articolele 321, 351 alin. (2) pct. 5) şi 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba română, în şedinţă publică şi în absenţa inculpatului care se eschivează, poziţie susţinută de toţi participanţii în proces.

În susținerea acestei concluzii, se prezintă a fi esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens, ori principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată.

În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterea cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității și al unui proces echitabil, în general. Or, Curtea Europeană a decis în mod constant în jurisprudența sa, că posibilitatea pe care trebuie s-o aibă *„acuzatul”* de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece lit. c), d) și e) ale par. 3 ale aceluiași text recunosc *„oricărui acuzat”* dreptul *„de a se apăra el însuși”*, *„de a interoga sau de a face să fie interogați martorii”*, *„de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată”*, toate acestea fiind de neconceput fără prezenta sa.

Astfel, legislatorul este obligat să ia măsuri de „*descurajare*” a absențelor nejustificate. O situație specială din punct de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție.

Spre exemplu, pe cazul *Mihaes împotriva Franţei* din 25 mai 1998, cu privire la inadmisibilitatea unui recurs în casație pentru motive legate de sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, fosta Comisie a considerat că aceasta nu constituie nici o limitare disproporționată a dreptului la un tribunal și nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece, în speță, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în fața instanțelor de fond, ceea ce semnifică renunțarea la însuși dreptul de a participa la ședințele de judecată ale jurisdicțiilor care au pronunțat hotărârea. În aceste condiții, Comisia a considerat că reclamanta, prin propria sa voință și în mod neechivoc, a renunțat la dreptul de a fi ascultată de tribunal și la dreptul de a se apăra în proces.

În cazul *Kattan împotriva România* din 21 ianuarie 2014, Curtea Europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea

art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță.

Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa. În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecății și cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei.

Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr. 75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă. Astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța.

În aceste circumstanțe, se reține că nici reglementările internaționale și nici cele interne nu impun admiterea unei cereri de rejudecare în cazul unei persoane condamnate în lipsă, impunându-se verificarea faptului dacă aceasta s-a sustras sau nu de la judecată. A interpreta altfel dispozițiile legale ar însemna a recompensa sustragerea de la soluționarea cauzei și a da posibilitatea condamnatului să se prevaleze de propria sa culpa, legitimând astfel un abuz de drept procesual.

În aceste condiţii, instanţa argumentează prin faptul că inculpatul Dascal Alexandr ***** a fost notificat privind desfăşurarea şedinţelor de judecată, inclusiv prin citaţie pe adresele expuse de ultimul, fiind restituite cu menţiunea *„nereclamat”* sau prin publicarea datei şi orei desfăşurării şedinţelor de judecată pe portalul oficial al instanţelor de judecată „https://instante.justice.md”, ulterior fiind dispusă aducerea silită a acestuia de multiple ori, a fost imposibil de executat din motivul necunoaşterii aflării locului de reşedinţă reală, precum şi anterior fiind anunţat în căutare, la depistareasa, şi-a asumat obligaţia de prezentare în faţa instanţei, însă nu a comunicat despre schimbarea domiciliului şi a continuat să se escviveze, iar prin urmare, în şedinţă de judecată, acesta nu s-a mai prezentat niciodată, nu a informat despre schimbarea domiciliului, nu a notificat instanţa despre motivele neprezentării, chiar dacă a cunoscut cu certitudine, atât de de la faza urmăririi penale, cât şi în faza de judecării că este acuzat într-un proces penal pendinte.

Din argumentele indicate *supra*, instanţa a conshis că inculpatul intenţionat se eschivează să se prezinte în şedinţele de judecată, or având obligaţia într-o situaţie de a se prezenta la cercetarea cazului privind învinuirea adusă acestuia, iar în alt aspect, de a informa instanţa privind schimbarea domiciliului său, a ignorat cerinţele enunţate, prevăzute de art. 66 alin. (5), pct. 1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia inculpatul era obligat să se prezinte la citarea instanţei sau de art. 238 alin. (3^1) din acelaşi cod, din care reiese că inculpatul are obligaţia de a informa, în termen de cel mult 3 zile, instanţa de judecată despre schimbarea domiciliului, prevederi despre care inculpatul a fost informat anterior la faza urmăririi penale și în faza judecării cauzei, cu ocazia înaintării acuzării şi notificării privind drepturile sau obligaţiile acestuia, dar care nu au fost onorate de inculpat până în prezent.

Astfel, instanţa reiterează că o procedură care se desfăşoară în absenţa inculpatului nu este în sine incompatibilă cu art. 6 din Convenţie, fiind produsă o denegare de justiţie doar atunci când asupra cauzei unui individ condamnat *in absentă*, se va pronunţa o instanţă, fără ca acesta să fie audiat cu privire la temeinicia acuzaţiei în fapt şi în drept sau atunci când nu

s-a stabilit că acesta a renunţat expres la dreptul său de a se prezenta şi de a se apăra ori că a avut intenţia de a se sustrage de la justiţie [*Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 82], iar în speţă, instanţa a constatat evident şi întemeiat atât faptul, cât şi intenţia certă a inculpatului Dascal Alexandr ***** de a se eschiva de la prezentarea în instanţă, pe cazul de învinuire a sa.

Poziţia inculpatului.

Ca urmare a faptului că inculpatul Dascal Alexandr ***** nu s-a prezentat în ședința de judecată, instanța a fost în imposibilitate de a-l audia şi în consecinţă, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) pct. (2) din Codul de procedură penală, a dispus citirea declarațiilor acestuia depuse în calitate de bănuit și învinuit la faza de urmărire penală.

Fiind astfel date citirii declarațiile inculpatului ***Dascal Alexandr*** ***** în cauza penală de la 09 septembrie 2022 în calitate de bănuit şi de la 17 octombrie 2022 în calitate de învinuit.

Astfel, fiind audiat în calitate de bănuit, la data de 09.09.2022, Dascal Alexandr *****, a declarat că, ordonanța îi este clară, vina nu o recunoaște. Pe marginea cazului dat poate comunica următoarele, trăind pe adresa mun. Chișinău str. N. Zelinski 12 el a văzut în ogradă un gunoi cu metal. Acest gunoi ocupa loc la parcare. A fost solicitat evacuator și metalul cu gunoi a fost luat din ogradă. Gunoiul cu metal era poziționat pe adresa mun. Chișinău str. N. Zelinski 12. Dânsul a adăugat că în interiorul metalului se aflau lemne vechi și putrede și DSP umflat de ploaie, de asemenea la această grămadă de metal nu se putea de apropiat din motiv că atât deasupra cât și înăuntru totul era în excremente de porumbei și pisici. De la acest gunoi cu metal mirosea urât și strașnic în toată ograda. Copiilor nu li se permitea să se apropie de gunoiul dat. Acest metal era asemănător unei construcții. Metalul a fost dus și pentru acestea el a primit 1 900 lei. /f.d. 91-93/

Fiind audiat în calitate de învinuit, vina incriminată nu a recunoscut-o, refuzând de a face declarații. /f.d.109-115/

Declaraţiile părţii vătămate în şedinţă de judecată.

Partea vătămată *****Valentin** *****, prin expunerea factologică, ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în şedinţă de judecată a declarat că, la data de 24.08.2022 a parcat automobilul său personal de model WW Pasat cu nr. de înmatriculare ***** în fața blocului din str. Zelinski 12 scara 3. Din anul 2018 nu mai locuiește pe str. Zelinski 12, mun. Chișinău, însă, la momentul comiterii infracțiunii locuia în comuna Grătiești, mun. Chișinău. Odată în săptămână, ocazional mergea pe str. Zelinski 12, mun. Chișinău pentru a verifica dacă automobilele sale sunt pe loc și starea lor la fel. La data de 24.08.2022 a venit în fața blocului Zelinski 12, mun. Chișinău, pentru a verifica starea automobilelor sale, inclusiv și de model WW Pasat *****, unde, a depistat că automobilul lipsește. Respectiv, a apelat la poliție, serviciul 112. Inițial, s-a gândit că automobilul a fost ridicat la parcarea specială. La fața locului a venit poliția unde au documentat cazul dat.

Când a fost chemat la Inspectoratul de Poliție Botanica, a aflat despre circumstanțele comiterii furtului. Deține procură semnată de proprietarul anterior al automobilului. La poliție a aflat despre faptul ca Dascal Alexandr a comis furtul. Totodată, odată a fost apelat de inculpat care i-a propus suma de 1000 dolari pentru a-și retrage plângerea. Nu a acceptat,

la care inculpatul i-a răspuns, că va umbla din urma lui și ca nu-i va fi restituit prejudiciul. Totodată i-a comunicat ca el nu poartă nici o vină, și că a avut intenția doar să-i schimbe locul parcării automobilului nu să-l sustragă.

Concretizează că, prejudiciului suportat este 200 000 lei costul automobilului și 100 000 prejudiciul moral. Proprietarul automobilului de model WV Pasat este Sorochin Victor care este decedat. Se consideră proprietar în baza banilor achitați pentru acest automobil. Fostul proprietar se afla în Germania, fiind bolnav de cancer. Lui Sorochin Victor banii pentru automobil i-a transmis personal lui fără perfectarea cărorva acte. Datorită faptului ca automobilul este nefuncțional, și nu corespunde cerințelor reviziei tehnice, a fost un impediment de a o înregistra legal.

Nu cunoaște în ce an a decedat Sorochin Victor. Aproximativ 5-6 ani în urmă a fost la Sorochin și a aflat că a decedat. În termenul de 3 ani a avut posibilitatea de a deveni proprietar doar cu condiția de a trece revizia tehnică. După expirarea procurii, nu a efectuat careva acțiuni, doar deține recipisa, unde-i indicat termen de eliberare. La data de 24.08.2022 automobilul era in stare funcțională, motorul lucra. Careva piese de la acest automobil a dezasamblat și anume scaunele. Cu raportul de evaluare a automobilului a făcut cunoștință.

Confirmă că, prejudiciul material este de 200 000 lei. Nu a fost de acord cu expertiza care a evaluat costul automobilul de 8 000 lei. Dat fiind faptul ca automobilul nu exista, s-a efectuat o expertiză în lipsa automobilului.

Confirmă că, conform pozelor din materialele cauzei, corespunde cu automobilul său. În anunțul de vânzare pe sait-ul 999, a plasat vânzarea automobilului dat contra sumei de 200 000 lei. La momentul comiterii infracțiunii, pe str. Zelinski 12, avea parcate 5 automobile. Prin procura care o deține, consideră că este proprietar, iar careva rude ale lui Sorochin Victor nu cunoaște dacă au pretins la moștenire. Lui Sorochin Victor a achitat suma de 5000 dolari, și i-a întocmit procura.

În pofida faptului că examinarea cauzei a avut loc în prezenţa apărătorului, dar în absenţa inculpatului Dascal Alexandr **, care nu a recunoscut vina la faza urmăririi penale, vinovăția sa se confirmă totuşi prin declarațiile părţii vătămate, dar şi următoarelor mijloace de probă cercetate nemijlocit în ședința de judecată:***

- *Proces-verbal de consemnare a celor constatate din 26.07.2022.* /f.d. 7/

- *Proces-verbal privind consemnarea plângerii despre săvârșirea infracțiunii din 09.08.2022.* /f.d.30/

- *Proces verbal de cercetare la fața locului din 18.07.2022,* prin care s-a cercetat pe adresa mun. Chișinău, str. N. Zelinski 12. /f.d.20-21/

- *Procesul verbal de ridicare din 09.08.2022* prin care s-a ridicat de la partea vătămată *****Valentin copia procurii din 21.08.2012, copia pașaportului tehnic al automobilului și 11 imagini foto al automobilului. /f.d.41-48/

- *Procesul verbal de examinare a obiectului din 10.08.2022* prin care s- au examinat copia procurii din 21.08.2012, copia pașaportului tehnic al automobilului și 11 imagini foto al automobilului ridicate de la partea vătămată *****Valentin. /f.d.49/

- *Procesul verbal de ridicare din 03.08.2022* prin care s-a ridicat de la martorul Baciu Ludmila copia filei pe care este notat numărul persoanei care a solicitat transportul pentru a transporta caroseria precum și adresa. /f.d. 55/

- *Procesul verbal de examinare a obiectului din 04.08.2022* prin care s- au examinat copia filei pe care este notat numărul persoanei care a solicitat transportul pentru a transporta caroseria precum și adresa ridicate de la martorul Baciu Ludmila. *I*f.d.57/

- *Procesul verbal de recunoaștere a persoanei din 29.09.2022* prin care martorul Popa ***** l-a recunoscut pe învinuitul Dascal Alexandr ca persoana care i-a întâlnit pe adresa mun.Chișinău, str.N.Zelinski 12 și a solicitat transportarea mașinii la baza de metal uzat. /f.d.58-61/

- *Procesul verbal de recunoaștere a persoanei din 29.09.2022* prin care martorul Cebotari ***** l-a recunoscut pe învinuitul Dascal Alexandr ca persoana care i-a întâlnit pe adresa mun.Chișinău, str.N.Zelinski 12 și a solicitat transportarea mașinii la baza de metal uzat. /f.d. 62-65/

- *Raportului de expertiză judiciară nr.3*****din 21.09.2022* conform căruia valoarea medie de piață a unui automobil de model Volkswagen Passat, anul fabricației 1981, la data sustragerii bunurilor, în perioada 14.07.2022- 18.07.2022, constituie aproximativ suma de 8739 lei. /71-76/

În cadrul cercetării judecătorești, de către partea apărării nu au mai fost prezentate şi cercetate alte mijloace de probă, suplimentar celor prezentate de partea acuzării, iar în dezbateri judiciare, de către apărătorul desemnat Cazacu Dumitru, care acționează în temeiul mandatului avocațial Seria MA, nr. *****din 07 octombrie 2024, a fost solicitată adoptarea unei sentinţe de achitare.

Analizând în corobore probele administrate în cursul cercetării judecătorești și în faza de urmărire penală, instanța reține următoarele:

Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniştri către statele membre ale Consiliului Europei privind independenţa, eficienţa şi rolul judecătorului, judecătorii au obligaţia şi trebuie să deţină puterea de a exercita responsabilităţile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii şi instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient şi rapid.

Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracţionale şi a persoanelor care le-au săvârşit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de procedură penală, precum şi cu cele ale art. 21 din Constituţia Republicii Moldova, orice cetăţean beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condiţiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunţarea unei decizii judecătoreşti de condamnare, prezumţia de nevinovăţie este răsturnată cu efecte *„erga omnes”*, iar soluţia magistraţilor trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăţie, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunţe o soluţie de achitare.

Potrivit art. 93 din Codul de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la

stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului şi etc.

În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în conformitate cu art. 101 alin. (l) şi (2) din Codul de procedură penală în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicţii esenţiale şi semnificative între probele cu martori şi cele materiale.

Conform art. 384 din Codul de procedură penală, instanţa hotărăşte asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinţei de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentinţa se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanţa îşi întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

În conformitate cu art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 din Codul de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanţa de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergenţele au fost lichidate şi apreciate corespunzător.

Explicaţii în acest sens se conţin în pct. 4 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 10 din 24 februarie 2000 potrivit cărora sentinţa de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentinţa de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergenţele apărute au fost lichidate şi apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

Cele nominalizate sunt reflectate şi în pct.6 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie „Privind sentinţa judecătorească" nr.5 din 19 iunie 2006, din care rezultă că „Vinovăţia persoanei în săvârşirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanţa de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumţiei nevinovăţiei, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului şi în urma unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art.385 Cod de procedură penală".

Astfel, instanţa conchide că în privinţa inculpatului Dascal Alexandr ***** a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare.

La fel, conform art. 6 alin. (3) al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanţa concretizează că inculpatului i s-a adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, cât și probele pe care se fundamentează acuzația în materie penală, într-o manieră detaliată prin ordonanţa de recunoaştere în calitate de bănuit, prin ordonanţa de punere sub învinuire şi rechizitoriul întocmit.

Instanţa de judecată subliniază că şi-a bazat constatările sale pe probele verbale şi în scris prezentate, dar şi în analiza faptului dacă acuzările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al *„în afara dubiilor rezonabile"*, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistenţa deducerilor suficient de puternice, clare şi concordante sau a

similarelor prezumţiei de fapt necombătute; adiţional, poate fi luat în consideraţie comportamentul părţilor când sunt obţinute dovezile *(hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161)*.

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenţie, în dreptul la un proces echitabil se atribuie şi necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum şi diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, *opinii exprimate în doctrină*, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate *(cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007)*. La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților *(cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei)*.

Subsecvent, instanţa mai adaugă că a apreciat probele inclusiv prin prisma declaraţiilor oferite de inculpat în faza urmăririi penale, în cadrul căreia acesta a recunoscut vinovăţia în săvârşirea infracţiunii, poziţie care a fost verificată nemijlocit în acest proces, prin coroborarea lor integrală cu alte probe, inclusiv declaraţii ale părţii vătămate, dar şi probele materiale sau rezultatele acţiunilor de urmărire penală, identificând că în pofida faptului că aceasta se eschivează de la prezentarea în şedinţă de judecată, fiind înştiinţat legal, concluziile instanţei au fost formate exclusiv în temeiul probatoriului apreciat în ansamblu *infra*.

În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului la faza urmăririi penale şi opiniile participanţilor în şedinţă de judecată, în ansamblu cu mijloacele de probă obţinute prin acţiunile procesuale, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii, veridicităţii şi coroborării lor, instanța constată că faptele pentru care inculpatul Dascal Alexandr ***** a fost trimis în judecată există și au fost săvârșite anume de acesta în mod independent şi cu vinovăţie.

Potrivit deciziei de inadmisibilitate a Curții Constituționale nr. 50 din 19 aprilie 2022, *încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei țin de competența instanței de judecată.*

Instanța de judecată efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de circumstanțele concrete ale speței deduse judecății.

Instanța de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror. Trebuie făcută o distincție între fapta (prejudiciabilă), care poate reprezenta o multitudine de circumstanțe faptice și infracțiunea sau contravenția prevăzută de articolele legii penale și contravenționale, în baza cărora poate fi făcută încadrare juridică.

În contextul celor enunțate, instanța constată că, organul de urmărire penală a efectuat calificarea faptei inculpatului Dascal Alexandr ***** - conform dispozițiilor articolului *186 alin. (2) lit. d) Cod penal,* în vigoare la data comiterii infracțiunii incriminate inculpatului.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, *„Se consideră calificare a infracţiunii*

determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală."

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că, *„Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători."*

Instanţa de judecată relevă că în cauza Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993, CtEDO a statuat că *„(...) o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală".*

Astfel, conform ordonanței de punere sub învinuire, dar şi potrivit rechizitoriului, acțiunile lui Dascal Alexandr ***** au fost încadrate juridic în temeiul art. 186 alin. (2) lit. d) din Codul penal, care stabilesc în prezent şi la momentul săvârşirii infracţiunii răspunderea penală pentru *"furt"*, *Sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, iar fapta a fost comisă în intervalul de timp ***14 iulie 2022 până la 15 iulie 2022.***

Ultima modificare a normei prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016.

Instanța constată că, drept urmare a modificărilor operate la art. 126 Cod penal, în vigoare la 07 septembrie 2024, au fost efectuate completări și modificări, în partea ce ține de stabilirea cuantumului prejudiciului considerabil.

Astfel, instanța de judecată constată că, potrivit art. 126 Cod penal (în vigoare la data comiterii faptei de 17 august 2021), *„Caracterul considerabil sau esenţial al daunei cauzate se stabileşte luîndu-se în considerare valoarea, cantitatea şi însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială şi venitul acesteia, existenţa persoanelor întreţinute, alte circumstanţe care influenţează esenţial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor şi intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului."*

Potrivit modificărilor operate la art. 126 Cod penal, în vigoare la 07 septembrie 2024, articolul enunțat are următorul conținut: *„(1) Se consideră proporţii mari valoarea bunurilor dobîndite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. (1[1]) Se consideră proporţii deosebit de mari valoarea bunurilor dobîndite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. (2) Se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei."*

Conform Hotărârea Guvernului nr. 458 din 29.12.2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 325-333 art. 761 din 31.12.2021), constituie 9900 lei.

Se reiterează faptul că, potrivit rechizitoriului, conform *raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-3564 din 21.09.2022* conform căruia valoarea medie de piață a unui automobil de model Volkswagen Passat, anul fabricației 1981, la data sustragerii bunurilor, în perioada 14.07.2022- 18.07.2022, constituie aproximativ suma de 8739 lei.

Astfel, cuantumul prejudiciului material cauzat părții vătămate, a fost evaluat în sumă de 8739 lei, respectiv, suma prejudiciului dat, după modificările operate la art. 126 Cod penal, în vigoare la 07 septembrie 2024, nu se încadrează în mărimea prejudiciului considerabil, or prejudiciul material în mărime de 8739 lei este mai mic decât cuantumul a 10 salarii medii prognozate pe economie pentru anul 2021.

Potrivit art. 8 Cod penal, *,,Caracterul infracţional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvîrşirii faptei."*

Conform art. 10 alin. (1) Cod penal, *,,Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale."*

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, *,,Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv."*

În circumstanțele date, instanța de judecată apreciază că în acțiunile inculpatului Dascal Alexandr ***** nu este prezentă agravanta prevăzută de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Instanţa de judecată consideră că în şedinţă de judecată s-a stabilit cu certitudine vinovăţia inculpatului Dascal Alexandr ***** în comiterea infracţiunii prevăzute de art.186 alin.(1) Cod penal, individualizată prin furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane și va recalifica acțiunile inculpatului Dascal Alexandr ***** din art. 186 alin. (2) lit. d) în art. 186 alin (1) Cod penal.

Cu privire la încadrarea juridică în baza art. 186 alin. (1) din Codul penal

Instanţa subliniază că în acest caz, inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracţiunilor incriminate, care în speță este format din relaţiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Obiectul material îl formează bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, valoarea cărora la momentul săvârșirii faptei depășește 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Instanţa relevă că bunurile sustrase sunt formate din obiecte certe, valotificate financiare de către victime, adică cărora li s-a atribuit o valoare exactă şi susceptibilă de evaluat de un obswervator obiectiv.

În subsidiar, instanţa notează că în conformitate cu art. 459 alin. (5) din Codul civil, *bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile*, inclusiv banii, valorile

mobiliare și alte titluri de valoare, sânt considerate *bunuri mobile* şi astfel formează obiectul material al infracţiunii în opinia instanţei.

Cu referire la *victima* infracţiunii, aceasta este reprezentată de persoana fizică sau juridică căreia i-a fost cauzat un prejudiciu material, ce au fost identificate în fiecare caz constatat.

În speță instanța de judecată apreciază că Dascal Alexandr ***** a atentat la relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile ce aparține părții vătămate *****Valentin și anume prin faptul că, în intervalul de timp de la 14.07.2022 până la 15.07.2022, prin acces liber, aflându-se pe adresa mun. Chișinău, str. N. Zelinski 12, pe ascuns a sustras automobilul de model Volkswagen Passat, anul fabricației 1981, cu n/î *****, de culoare roșie, care era în stare nefuncțională, ce aparținea cet. *****Valentin, și care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/l-R- 3564 din 21.09.2022 valoarea de piață a automobilului menționat supra constituie 8739 lei, după ce cu bunul sustras s-a deplasat într-o direcție necunoscută.

Astfel cauzându-i părții vătămate *****Valentin un prejudiciu material considerabil în suma totală de 8739 lei.

Analizând *latura obiectivă* a componențelor de infracțiune incriminate lui Dascal Alexandr *****, instanța de judecată subliniază că în situaţia incriminării faptei în temeiul art. 186 din Codul penal, aceasta se comprimă prin descrierea a 4 semne distincte: a) fapta prejudiciabilă ce constă în acţiunea de luare ilegală şi gratuită; b) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, care are un caracter considerabil; c) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile şi d) modul ascuns.

Respectiv, cu referinţă la fapta prejudiciabilă comisă, instanţa relevă modul de deposedare a victimei de bunul său, care prespune trecerea în stăpânirea inculpatului a bunului sustras, iar în ansamblu şi reprezintă luarea bunului.

Faptul deposedării se demonstrează în cumul prin întregul ansamblu de mijloace de probe administrate la urmărirea penală, iar în detaliu se confirmă prin dispunerea de bunul sustras de către inculpat, pe care ulterior ultimul l-a utilizat după propria dorinţă şi conform propriei convingeri, înstrăinându-l, obţinând un profit în rezultatul comercializării acestuia, circumstanţă de fapt confirmate în şedinţă de judecată de însăşi inculpat, dar şi prin imposibilitatea depistării şi restituirii ulterioare a acestuia.

Ilegalitatea acţiunilor sale şi gratuitatea luării bunurilor sustrase s-a manifestat prin confirmarea dreptului legal de posesie asupra bunului său de către partea vătămată, exprimată în declaraţiile reprezentantului sau actelor de provenienţă, faptă recunoscută de inculpat.

Cu privire la urmările prejudiciabile, instanţa reţine legătura indisolubilă dintre acestea şi obiectul juridic special, or prin cauzarea urmărilor se aduce atingere directă a relaţiilor sociale cu privire la posesia bunurilor şi se arată implicit esenţa caracterului patrimonial al sustragerii.

Pe cale de consecinţă, obiectul juridic alături de obiectul material condiţionează forma exterioară a urmărilor prejudiciabile, astfel încât, proporţia reducerii masei patrimoniale a părţii vătămate este direct proporţională cu creşterea masei patrimoniale a făptuitorului, relevând şi legătura cauzală dintre comiterea faptei şi urmări.

În acest context, se mai indică exact la categoria, tipul şi valoarea bunurilor sustrase, indiferent de percepţia valorii acestora de către inculpat, iar aceste prejudicii nu constituie

nişte „*beneficii prezumate*” pentru victime, ci se aflau în posesia reală a ultimilor la momentul săvârşirii infracţiunii, ce indică direct spre cauzarea unui „*prejudiciu patrimonial efectiv*” părţilor vătămate, indiferent de restituirea ulterioară sau nu a prejudiciului sub aspect civil.

Instanţa concretizează de asemenea că prejudiciul cauzat depăşeşte în speţă în mod evident 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul 2022, la data săvârșirii faptei, iar mărimea valorii prejudiciului cauzat nu a fost contestată niciodată de partea apărării pe parcursul desfăşurării procesului penal.

De asemenea, instanţa iterează că imputarea prejudiciului patrimonial efectiv cauzat prin sustragere presupune stabilirea legăturii de cauzalitate dintre acesta şi luarea ilegală şi gratuită.

Cu alte cuvinte, instanţa reţine că anume trecerea bunului în stăpânirea reală a inculpatului a creat un gol în sfera patrimonială a părților vătămate, ce semnifică efectul acestei legături de cauzalitate.

Stabilirea modului ascuns în cazurile incriminării componenței prevăzute la art. 186 din Codul penal, în opinia instanţei a întrunit ambele criterii atât subiectiv cât şi obiectiv în speța dedusă judecării şi s-a realizat în opinia instanţei, pe neobservate pentru alte persoane, or în acest context, în timpul săvârşirii infracţiunii, inculpatul nu se afla în nemijlocita apropiere de persoane pentru a fi văzut, iar având certitudinea că nu este observat şi că temporar bunul era fără supraveghere, a acţionat într-un mod imperceptibil pentru terţi, astfel încât a rămas neremarcat, ce se confirmă prin ansamblul de probe administrate şi confirmate de inculpat.

Sub acest aspect, instanța de judecată reține că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Dascal Alexandr *****, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, prin acces liber, aflîndu-se pe adresa mun. Chișinău, str. N. Zelinski 12, pe ascuns a sustras automobilul de model Volkswagen Passat, anul fabricației 1981, cu n/î *****, de culoare roșie, care era în stare nefuncțională, ce aparținea cet.*****Valentin *****.

Aceste constatări se confirmă prin însuși declarațiile inculpatului depuse la faza de urmărire penală în calitate de bănuit, declarând că ”*trăind pe adresa mun. Chișinău str. N. Zelinski 12 el a văzut în ogradă un gunoi cu metal. Acest gunoi ocupa loc la parcare. A fost solicitat evacuator și metalul cu gunoi a fost luat din ogradă. Gunoiul cu metal era poziționat pe adresa mun. Chișinău str. N. Zelinski 12. Dânsul a adăugat că în interiorul metalului se aflau lemne vechi și putrede și DSP umflat de ploaie, de asemenea la această grămadă de metal nu se putea de apropiat din motiv că atât deasupra cât și înăuntru totul era în excremente de porumbei și pisici. De la acest gunoi cu metal mirosea urât și strașnic în toată ograda. Copiilor nu li se permitea să se apropie de gunoiul dat. Acest metal era asemănător unei construcții. Metalul a fost dus și pentru acestea el a primit 1 900 lei*.” /f.d. 91-93/

Subsecvent, circumstanțele nominalizate supra se mai confirmă și prin p*rocesul verbal de cercetare la fața locului din 18.07.2022,* prin care s-a cercetat pe adresa mun. Chișinău, str. N. Zelinski 12. /f.d.20-21/, p*rocesul verbal de ridicare din 09.08.2022* prin care s-a ridicat de la partea vătămată *****Valentin copia procurii din 21.08.2012, copia pașaportului tehnic al automobilului și 11 imagini foto al automobilului. /f.d.41-48/, p*rocesul*

verbal de ridicare din 03.08.2022 prin care s-a ridicat de la martorul Baciu Ludmila copia filei pe care este notat numărul persoanei care a solicitat transportul pentru a transporta caroseria precum și adresa. /f.d. 55/.

Prin urmare, potrivit proceselor verbal *de recunoaștere a persoanei din 29.09.2022* conform cărora martorii Popa ***** și Cebotari ***** l-au recunoscut pe învinuitul Dascal Alexandr ca persoana care i-a întâlnit pe adresa mun.Chișinău, str.N.Zelinski 12 și a solicitat transportarea mașinii la baza de metal uzat. /f.d.58-61, 62-65/.

În concluzie, instanţa statuează că infracţiunea de furt face parte din rândul infracţiunilor materiale şi se consideră consumate din momentul luării bunului din posesia victimei cu dispunerea ulterioară de acesta după propria dorinţă a făptuitorului, ceea ce întregeşte latura obiectivă a infracţiunii incriminate lui Dascal Alexandr *****.

Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă că infracțiunea de furt este una intenționată, iar conținutul intenției trebuie examinat şi determinat, stabilit din materialele faptei, adică prin aprecierea tuturor elementelor laturii subiective.

Concluzia privind conţinutul intenţiei rezultă din materialitatea faptei *(dolus ex re)*, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate şi a circumstanţelor de fapt şi de drept analizate supra denotă prezenţa unei intenţii directe la săvârşirea infracţiunii de către inculpatul Dascal Alexandr *****.

Subsecvent, prezenţa intenţiei directe a fost determinată şi de alte acţiuni evident premeditate, care nu pot fi executate în absenţa aspectelor volitive şi intelective ale acestui semn, or, în cazul infracţiunii de furt, inculpatul s-a folosit de momentul neremarcării sale de alte persoane, iar ulterior a sustras bunul care aparţine părţii vătămate, cu năzuinţa ulterioară de a-l înstrăina cu titlu oneros, prin ce a demonstrat evident scopul de cupiditate, fapt confirmat în ansamblu prin mijloacele de probă administrate.

Concomitent, instanţa nu a constatat semne care ar infirma prezenţa scopului de cupiditate la săvârşirea infracţiunii, ori din mijloacele de probă administrate denotă exclusiv dorinţa inculpatului de a beneficia de bunul sustras sau de a le trece în posesia altor persoane, neavând intenţia folosirii temporare a lor.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(1) Cod penal, potrivit art.21 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 14 ani.

La momentul comiterii infracțiunii și anume în intervalul de timp ***14 iulie 2022 până la 15 iulie 2022***, inculpatul Dascal Alexandr ***** avea vârsta de 48 ani și era responsabil.

Respectiv, inculpatul întrunește semnele subiectului infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(1) Cod penal.

Astfel*,* audiind participanţii la proces, analizând circumstanțele cauzei constatate în ședința de judecată, studiind materialele cauzei penale şi analizând probele acumulate în totalitatea lor, instanța de judecată ajunge la concluzia, că, vina inculpatului *Dascal Alexandr* ***** a fost dovedită în totalitate, dincolo de orice dubiu rezonabil, iar acţiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza *art. 186 alin. (1) Cod penal* și anume *– furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.*

În concluzie, în cadrul examinării circumstanţelor cazului şi a probatoriului administrat, s-a stabilit întrunirea tuturor elementelor infracţiunilor în acţiunile inculpatului, nefiind stabilite circumstanţe care să înlăture caracterul penal al faptei şi prin urmare se

stabilește atât temeiul real, cât şi temeiul juridic pentru atragerea lui Dascal Alexandr ***** la răspundere penală.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

După finalizarea cercetărilor judecătorești, în susținerile sale verbale, procurorul Pavel Vinițchi a solicitat de a fi recunoscut vinovat Dascal Alexandr ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.d) Cod penal și ai fi aplica pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de timp semiînchis. Totodată a solicitat de a i se aplica măsura preventivă arestul preventiv din data pronunțări sentinței cu punerea în executare din momentul reținerii. Acțiunea civilă înaintata de partea vătămată *****Valentin a solicitat de a fi admisă.

Apărătorul desemnat Cazacu Dumitru, care acționează în temeiul mandatului avocațial Seria MA, nr. *****din 07 octombrie 2024 care acţionează în interesele lui Dascal Alexandr ***** a pledat pentru emiterea unei sentinţe de achitare.

În şedinţă de judecată, inculpatul Dascal Alexandr ***** nu s-a expus în privinţa pedepsei aplicabile la caz, deoarece a opinat spre a nu se prezenta în şedinţă de judecată, fiind dispuse anterior investigaţii în vederea găsirii sale.

Potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În cazul săvârşirii unei infracţiuni, instanţa de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracţiune, având deplina libertate de acţiune în vederea realizării acestei operaţiuni, ţinând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operaţiunii de individualizare a acesteia.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanţa va avea în vedere dispoziţiile art. art. 7, 75 din Codul penal, respectiv: modalitatea şi împrejurările în care a fost comisă infracţiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârşite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar şi circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) şi (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă

pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

În concordanţă, instanţa consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca *„preţul”* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Instanţa concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri), potrivit căreia *„natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât şi cu situaţia personală a acesteia”*.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

Privind gravitatea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) din Codul penal săvârșită de către inculpat, instanța, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor uşoare, comise cu intenţie.

Instanța de judecată mai reține că infracțiunile comise de către inculpatul Dascal Alexandr ***** fac parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile fundamentale – relaţiile sociale cu privire la bunurile persoanei.

Totodată, instanța de judecată va reține circumstanțe atenuante conform art. 76 din Codul penal – *„săfârşirea pentru prima dată a unei infracţiuni uşoare”* şi lipsa circumstanţelor agravante prevăzute de art. 77 din Codul penal, iar temeiuri pentru liberarea inculpatului Dascal Alexandr ***** de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite, luând în considerare faptul că la urmărirea penală, inculpatul a recunoscut integral vinovăţia şi a mai fost anterior condamnat pentru fapte comise ulterior

celei constatate prin prezenta sentinţă sau pentru o faptă, pentru care au fost stinse antecedentele penale.

În continuare, instanța de judecată conchide că art. 186 alin. (1) din Codul penal stabilește atât la data comiterii infracțiunii, cât şi în prezent o pedeapsă *cu amendă în mărime până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.*

Potrivit art.75 alin.(2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infacțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci cînd gravitatea infracțiunii și personalitatea infactorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Curtea Europeană în jurisprudența sa s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate *(cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea dn 22 octombrie 2009, §158),* statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii *(cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea dn 15 decembrie 2005, §108).* Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

După cum a fost menționat supra, art.186 alin.(1) Cod penal, în vigoare la data săvârșirii infracțiunii și examinării cauzei penale, stabilește pedeapsă sub formă de amendă, muncă neremunerată în folosul comunității și închisoare.

Concomitent, la stabilirea pedepsei instanța reține pericolul social mediu al infracțiunii săvârșite or, acesta reiese din prejudiciul real adus libertăţii de dispunere de bunurile personale după propria conşiinţă, de către victime şi o stare de neîncredere în viitor privind protecția persoanelor împotriva actelor de sustragere ilegală.

Pe cale de consecinţă, instanţa evidenţiază că în procesul judiciar, procurorul a solicitat tragerea la răspundere penală prin aplicarea în privinţa acesteia a unor pedepse sub forma închisorii cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în privinţa căreia partea apărării a obiectat, invocând necesitatea achitării inculpatului.

Respectiv, reieşind din opiniile participanţilor la proces, a materialelor dosarului penal şi din cele nominalizate *supra*, instanţa consideră că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni de către condamnat este aplicarea unei pedepse sub forma

închisorii, care este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită, cu comportamentul şi starea persoanei, care la moment se eschivează fiind anunţat în căutare, iar în acelaşi timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova, alte legi ale statului şi hotărârile judecătoreşti sunt apărate, iar violarea lor sau neexecutarea intenţionată şi cu rea-credinţă a acestora, este contracarată şi pedepsită.

Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în prezenta sentințe, instanța de judecată apreciază că față de inculpatul Dascal Alexandr ***** pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(1) Cod penal, este oportun de a fi aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare, or, aplicarea unei pedepse alternative decât cea sub formă de închisoare nu ar atinge scopul pedepsei penale.

În ce privește aplicarea pedepsei alternative sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța reține că la stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, trebuie să se țină cont de necesitățile individuale, posibilitățile, drepturile și responsabilităților sociale ale inculpatului, inclusiv și de recomandările serviciului de resocializare. Spre deosebire de pedepsele cu închisoare sau amendă, care pot fi aplicate coercitiv indiferent de voința infractorului, sancțiunile și măsurile comunitare necesită cooperarea acestuia pentru a-și atinge scopurile, de aceea munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea pedeapsă.

Reieșind din faptul că inculpatul Dascal Alexandr ***** în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, esch*****du-se, instanța de judecată a fost în imposibilitate de a aplica asemenea pedeapsă în lipsa consimțământului inculpatului de a executa pedeapsa respectivă.

Prin urmare, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea inculpatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Totodată, instanța de judecată apreciază că aplicarea unei pedepse alternative decât cea sub formă de închisoare față de Dascal Alexandr *****, ar putea genera riscul de a transforma săvârșirea infracțiunilor în îndeletnicire, în condițiile când va fi sesizat de către inculpat faptul dezinteresului statului de a condamna asemenea cazuri.

Respectiv, pentru a nu admite pe viitor săvârșirea a astfel de infracțiuni, instanța de judecată apreciază că aplicarea unei pedepse penale reale cu închisoare ar asigura conștientizarea de către Dascal Alexandr ***** a celor comise cu adoptarea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul în societate.

Reieșind din principiul individualizării pedepsei, potrivit prevederilor art.75-78 Cod penal, instanțele judecătorești în toate cazurile vor aplica o pedeapsă echitabilă, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în prezenta sentințe, reieșind din caracterul infracțiunii săvârșite, care, potrivit art.16 alin.(2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor *ușoare*, personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat, de faptul că în privința acestuia nu au fost reținute circumstanțe atenuante și/sau

agravante, instanța de judecată apreciază că în privința inculpatului Dascal Alexandr *****, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute art.186 alin.(1) Cod penal, urmează a fi aplicată pedeapsă sub formă de **închisoare pe un termen de 6 /șase/ luni.**

Conform art.72 alin.(2) Cod penal, în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracţiuni săvîrşite din imprudenţă și pentru infracțiuni ușoare săvârșite cu intenție.

Având în vedere că inculpatul Dascal Alexandr *****, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(1) Cod penal, care potrivit art.16 alin.(2) Cod penal, se clasifică ca o infracțiune ușoară, care a fost comisă cu intenție, acesta **urmează să execute pedeapsa în penitenciar de tip deschis**.

Poziția instanței de judecată referitor la pedeapsa penală stabilită, are ca fundament faptul că dreptatea reprezintă o valoare supremă în societate și este garantată de art.1 alin. (3) din Legea fundamentală a statului. În consecință, prevederea constituțională la care s-a făcut referință obligă toate autoritățile statului să contribuie la stabilirea și afirmarea ei în societate.

Termenul executării pedepsei în acest caz se va calcula din momentul reţinerii persoanei Dascal Alexandr ***** anunţat în căutare.

Cu privire la măsura preventivă.

În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) şi art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanţa urmează să se expună în privinţa măsurii preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.

În contextul dezbaterilor judiciare, procurorul a solicitat de a se aplica în privința lui Dascal Alexandr ***** a măsuri preventive – arestul preventiv, apărătorul nu s-au expus privitor la aplicarea măsurii preventive până la rămânerea definitivă a sentinţei.

Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinţei, instanţa statuează că inculpatul Dascal Alexandr ***** nu se mai află sub imperiul unei măsuri preventive, dar totodată, ultimul a fost anunţat în căutare în prezenta cauză penală, fiind la moment initiate investigaţii în vederea găsirii sale prin încheierea din 27 iunie 2023, ce denotă constatarea reală a faptului eschivării de la prezentarea în instanţă şi respectiv de la executarea eventuală a sentinţei, mai ales în contextul în care şi-a asumat obligaţia de a se prezenta în instanţă şi a comunicat adresa de domiciliu la care nu s-a aflat.

În acest context, instanţa relevă că conform art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanţa, *din oficiu* sau la cererea părţilor şi ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună *aplicarea*, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 175 din Codul de procedură penală, măsurile cu caracter de constrângere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să întreprindă/anumite acţiuni negative asupra desfăşurării procesului penal, securității și ordinii publice sau asupra *asigurării executării sentinţei* constituie măsuri preventive.

Măsurile preventive sânt orientate spre a asigura buna desfăşurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre *asigurarea de către instanţă a executării sentinţei*.

Aşadar, instanţa consideră la moment imposibilă aplicarea faţă de Dascal Alexandr ***** a unei măsuri preventive mai blânde decât arestul preventiv, pentru a exclude

posibilitatea de a fi prejudiciat cursul normal al executării sentinţei, constatând prezenţa circumstanţelor excepţionale, care determină necesitatea înlocuirea măsurii preventive respective cu arest, or inculpatul a comis o infracţiune constatată prin prezenta sentinţă, iar în cadrul acestui proces penal, este direct predispus spre neexecutarea pedepsei, esch*****du-se vădit.

Instanţa de judecată reţine că, în cazul dat, înlocuind măsura preventivă cu arest până la rămânerea definitivă a sentinţei, nu mai este încălcat dreptul lui Dascal Alexandr ***** la libertate şi siguranţă, prevăzut de art. 5 CEDO, iar privarea de libertate a ultimului este justificată, întemeiată şi necesară într-o societate democratică şi urmăreşte un scop legal, deoarece are ca scop împiedicarea acestuia de a se ascunde de organele de drept, să comită alte infracţiuni şi să se *asigure executarea sentinţei*, fiind astfel respectat principiul proporţionalităţii între dreptul inculpatului la libertate, garantat de lege şi necesitatea aplicării arestului preventiv.

Relevant, în acest sens este Hotărârea *Savca împotriva Republica Moldova*, unde Curtea Europeană a respins pretențiile reclamantului invocate în temeiul articolului 5 § 1 din Convenție privind deținerea sa ilegală după pronunțarea sentinței de condamnare de instanța de fond, reamintind că detenția preventivă se încheie în momentul în care persoana deținută este eliberată și/sau îi este stabilită pedeapsa, fie și de către o instanţă de fond (a se vedea *Wemhoff împotriva Germaniei,* § 9; *Labita împotriva Italiei [MC]*, hotărârea din 6 aprilie 2000, § 147; *Kalashnikov împotriva Federaţiei Ruse*, hotărârea din 15 iulie 2002, § 110; *Solmaz împotriva Turciei*, hotărârea din 16 ianuarie 2007, §§ 23-24).

În aceste circumstanţe, instanţa consideră că suntem în prezenţa cazului în care este o necesitate absolută de a aplica o măsura preventivă sub formă de arest preventiv faţă de inculpatul Dascal Alexandr *****, deoarece doar această măsură preventivă este reală şi efectivă în cazul dat şi va asigura comportamentul respectiv al acestuia pentru executarea sentinţei emise, cu menţinerea dispoziţiilor privind anunţarea în căutare a inculpatului.

Cu privire la cheltuielile judiciare

Instanța de judecată reține, că acuzatorul de stat în dezbateri judiciare, dar și potrivit rechizitoriului în cauza penală, a solicitat încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1400 lei, cu titlu de cheltuieli suportate în cadrul dispunerii și efectuării raportului de expertiză judiciară nr.3*****din 21.09.2022. Partea apărării nu s-a expus pe marginea acestui subiect în cadrul dezbaterilor judiciare.

În conformitate cu prevederile art. 229 alin.(1), (2) și (3) CPP, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor

judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) CPP cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Potrivit alin.(3) a aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Alineatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Conform prevederilor art. 143 din Codul de procedură penală, se statuează că un caz când efectuarea expertizei este obligatorie se determină în situația când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Astfel, ținând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală a fost abrogat prin Legea pentru modificarea si completarea unor acte legislative nr. 316, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat", solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpatul **Dascal Alexandr** ***** /născut la *****IDNP: *****, originar din or. *****și domiciliat în *****/, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime 1400 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.3*****din 21.09.2022, este considerată de instanță ca întemeiată și va fi admisă.

În circumstanțele specifice cauzei date, instanța a luat în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în condiția neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului (cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman și alții împotriva României, § 42 și a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)), precum și faptul că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.).

Mijloace materiale de probă, corpuri delicte nu sunt.
Cu referire la acțiunea civilă

Potrivit jurisprudenţei CtEDO (hotărârea Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009), Curtea a recunoscut încălcarea art. 6 CEDO prin nesoluţionarea acţiunii civile în procedura penală şi a statuat că, „... în situaţia în care sistemul intern permite reclamanţilor să introducă o acţiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligaţia să se asigure că aceştia se bucură de garanţiile fundamentale prevăzute de art. 6 ale Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale din 04 noiembrie 1950".

Potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza Boldea vs. România (15.02.2007, nr. 19.997/02), dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.1 din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate", adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză

efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților [Perez vs. Franța (12.02.2004, nr. 47.287/99); Van de Hurk vs. Olanda (19.04.1994)].

Conform art.219 alin (1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrşirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calităţii, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de legea penală 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvîrşirea acţiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părţii vătămate şi îngrijirea acesteia; 2) înmormîntarea părţii vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizaţiilor şi pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanţa de judecată ia în considerare suferinţele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Conform art. 220 alin. (1), (2) și (3) din Codul procedură penală acţiune acivilă în procesul penal se soluţionează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. Normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal şi dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementari. Hotărîrea privind acţiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil şi ale altor domenii de drept. 58.În conformitate cu art. 221 alin. (1), (3) și (5) din Codul de procedură penală acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătoreşti. În cererea de intentare a acţiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acţiunea civilă, cine şi către cine intentează acţiunea, valoarea acţiunii şi cerinţa de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile. Persoana care nu a intentat acţiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acţiune în ordinea procedurii civile. Dacă acţiunea civilă intentată la instanţa civilă a fost respinsă, reclamantul nu are dreptul de a intenta aceeaşi acţiune în cadrul procesului penal. Dacă acţiunea civilă a fost respinsă în cadrul procesului penal, reclamantul nu are dreptul să intenteze aceeaşi acţiune în ordinea procedurii civile.

Potrivit art.221 alin.(1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătoreşti. (2) Cod de procedură penală, acţiunea civilă se intentează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului.

Instanța opinează că în cadrul procesului penal, acțiunea civilă are ca obiect angajarea răspunderii civile a inculpatului, iar în cazurile prevăzute de lege a părţii civilmente responsabile. Acţiunea civilă se rezolvă în cadrul procesului penal, numai în măsura în care i-a fost alăturată şi împreună au ajuns în faţa instanţei învestite cu judecarea cauzei penale. Așa dar, acţiunea civilă în procesul penal are un caracter accesoriu acţiunii penale, aceasta trebuind să aibă izvorul în acelaşi fapt material ca şi acţiunea penală, fapt material care trebuie să constituie o infracţiune.

Potrivit art.19 Cod civil, (1) în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

Potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În corespundere cu prevederile art.2036 Cod civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art.2037 Cod civil, (1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Ţinând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei (vezi Decizia Curții de Apel Chișinău, nr.1a-1940/16 privind învinuirea lui Hussain Naser Hamed în comiterea art.155 CP).

În cadrul examinării cauzei penale de către partea vătămată *****Valentin *****

a depus o cerere de chemare în judecată împotriva inculpatului Dascal Alexandr ***** solicitând încasarea din contul ultimilor a prejudiciului material cauzat în mărime de 200 mii lei și prejudiciului moral în sumă de 100 mii lei.

Referitor la ***prejudiciul material*** pretins de către partea vătămată și civilă *****Valentin *****, instanţa de judecată reţine următoarele.

Din acțiunea civilă rezultă că partea vătămată și civilă *****Valentin ***** solicită încasarea sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

Conform art.387 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, în cazuri excepţionale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amânată judecarea

cauzei, instanţa poate să admită, în principiu, acţiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

Având în vedere circumstanțele cauzei penale, instanța de judecată apreciază că partea vătămată și civilă *****Valentin ***** nu a prezentat probe certe și veridice pentru a justifica cuantumul prejudiciului material invocat.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța a constatat că, la faza de urmărire penală prin ordonanța din 05 septembrie 2022 /f.d. 68/ s-a dispus efectuarea expertizei judiciare în vederea stabilirii prețului mediu de piață al automobilului de model Volkswagen Passat, anul fabricării 1981 cu capacitatea cilindrică de 1500 cm^3.

Astfel, potrivit r*aportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-3564 din 21.09.2022* conform căruia valoarea medie de piață a unui automobil de model Volkswagen Passat, anul fabricației 1981, la data sustragerii bunurilor, în perioada 14.07.2022- 18.07.2022, constituie aproximativ suma de ***8739 lei***.

Cu referire la ***prejudiciul moral*** pretins de către partea vătămată și civilă *****Valentin *****, instanţa de judecată reţine următoarele.

Aprecierea prejudiciului moral se face în funcţie de circumstanţele cauzei, unde este necesar să se ia în considerare valoarea nepatrimonială lezată, însemnătatea pe care o are această valoare pentru persoana vătămată. Un alt criteriu constă în durata menținerii consecințelor vătămărilor, adică durata prejudiciului, deoarece urmările pot fi temporare, trecătoare sau permanente. Durata menţinerii consecinţelor este un criteriu de apreciere a prejudiciului distinct de criteriul importanţei. Un alt criteriu este criteriul intensităţii durerilor fizice şi psihice. Aceasta depinde de valoarea lezată.

Aprecierea cuantumului prejudiciului moral cauzat victimei, urmează a fi apreciat de către instanţa de judecată după intima convingere, care se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu şi în funcţie de circumstanţele cauzei.

Astfel, în împrejurările enunţate, instanţa de judecată apreciază cerinţele formulate de partea vătămată și civilă *****Valentin ***** în partea încasării prejudiciului moral ca fiind parțial întemeiate, deoarece în speţă a fost constatat faptul juridic necesar apariţiei răspunderii delictuale: fapta ilicită, vinovăţia, raportul cauzal între fapta comisă şi prejudiciul adus.

La fel, instanţa de judecată reţine că prin infracţiunea comisă de inculpat, cu siguranţă au fost cauzate suferinţe fizice și psihice, respectiv prejudiciu moral.

Totodată, instanţa relevă că, o recompensă neechitabilă ar crea repulsie faţă de actul de justiţie în sine, menit a restabili echitatea.

Aprecierea prejudiciului moral se face în funcţie de circumstanţele cauzei, unde este necesar să se ia în consideraţie valoarea nepatrimonială lezată, însemnătatea pe care o are această valoare pentru persoana vătămată. Un alt criteriu constă în durata menţinerii consecinţelor vătămărilor, adică durata prejudiciului, deoarece urmările pot fi temporare, trecătoare sau permanente. Durata menţinerii consecinţelor este un criteriu de apreciere a prejudiciului distinct de criteriul importanţei. Un alt criteriu este criteriul intensităţii durerilor fizice şi psihice. Aceasta depinde de valoarea lezată.

Aprecierea cuantumului prejudiciului moral cauzat victimei, urmează a fi apreciat de către instanţa de judecată după intima convingere, care se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu şi în funcţie de circumstanţele cauzei.

Instanța a stabilit că partea vătămată a expus în mod amănunțit suferințele fizice și psihice care le-a suportat, pe care instanța le-a luat în considerație la stabilirea mărimii compensației morale și materiale. Totodată, instanța consideră faptul că, suma solicitată de 100 000 lei pentru paguba morală și suma de 200 000 lei pentru paguba materială sunt exagerate de mari și nu corespunde circumstanțelor cauzei și prevederilor legale.

Astfel, instanța a ținut cont de circumstanțele individuale ale cauzei, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă, pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, urmând a admite parțial acțiunea civilă și a considerat că suma de 8 739 lei pentru prejudiciul material și suma de 4 000 lei pentru prejudiciul moral cauzat părții vătămate *****Valentin ***** este o despăgubire echitabilă

În temeiul celor expuse, examinând sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanțele cauzei penale, în conformitate cu prevederile art. 16, 72 alin.(2) Cod penal, art. art. 157, 161-162, 175, 341, 382-389, 392-395, 397 Cod de procedură penală, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Faptele inculpatului **Dascal Alexandr ***** se recalifică din art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal în art.186 alin.(1) Cod penal.

Dascal Alexandr *** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(1) din Codul penal şi în baza acestei legi, i se stabileşte o pedeapsa sub formă de închisoare **pe un termen de 6 /şase/ luni**, cu executare în penitenciar de tip deschis.

Termenul executării pedepsei se va calcula din momentul reţinerii persoanei.

Până la data când sentinţa va deveni definitivă, se aplică în privinţa lui Dascal Alexandr ***** măsura preventivă – *arestul preventiv*, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei cu închisoarea, cu menţinerea dispoziţiilor privind anunţarea în căutare a inculpatului stabilite prin încheierea din 23 iulie 2023.

A încasa din contul lui **Dascal Alexandr** ***** /născut la *****IDNP: *****, originar din or. *****și domiciliat în *****/, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime 1 400 / o mie patru sute/ lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.3*****din 21.09.2022.

Se admite parțial acțiunea civil înaintată de către partea vătămată *****Valentin *****:

A încasa din contul lui **Dascal Alexandr** ***** /născut la *****IDNP: *****, originar din or. *****și domiciliat în *****/, în beneficiul părții vătămate *****Valentin ***** /născut 04.10. 1968, IDNP 095209899251, originar din or. Ungheni, sat. Cetâreni, domiciliat mun. Chișinău, str. Ion Casian Suruceanu 1D ap.25/ suma de 8 739 lei ce constituie prejudiciul material și suma de 4 000 lei ce constituie prejudiciul moral.

Sentinţa este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău *(sediul Buiucani)*, din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Tatiana Postolachi**

Copia corespunde originalului,
judecător **Tatiana Postolachi**